

Virus Corona

1. Covid 19 là gì?

Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) cho biết tên gọi chính thức của bệnh viêm đường hô hấp cấp do chủng mới của vi-rút corona (nCoV) là Covid 19. Tên gọi mới này gọi tắt của coronavirus disease 2019, theo các từ khóa “corona”, “virus”, “disease” (dịch bệnh) và 2019 là năm mà loại virus gây đại dịch này xuất hiện.

Tháng 2/2020, Ủy ban quốc tế về phân loại Virus – International Committee on Taxonomy of Viruses (ICTV) chính thức đặt tên cho chủng mới của vi-rút corona là Sars-CoV-2. Đây là tên gọi khác với tên Covid 19 mà WHO đã chỉ định trước đó.

2. Virus Corona gây bệnh như thế nào?

Hầu hết các loại **virus Corona** có con đường lây truyền giống như những loại virus gây cảm lạnh khác, đó là:

- Người bệnh ho và hắt hơi mà không che miệng, dẫn tới phát tán các giọt nước vào không khí, làm lây lan virus sang người khỏe mạnh.
- Người khỏe mạnh chạm hoặc bắt tay với người có virus Corona khiến virus truyền từ người này sang người khác.
- Người khỏe mạnh tiếp xúc với một bề mặt hoặc vật thể có virus, sau đó đưa tay lên mũi, mắt hoặc miệng của mình.
- Trong những trường hợp hiếm hoi, virus Corona có thể lây lan qua tiếp xúc với phân.

Theo bác sĩ Trương Hữu Khanh, Trưởng khoa Nhiễm – Thần kinh, Bệnh viện Nhi Đồng I, TP.HCM, Cố vấn cao cấp Hệ thống trung tâm tiêm chủng VNVC, ở nhiệt độ cao bên ngoài cơ thể (trên 20°C, đặc biệt là trên 25°C), ánh nắng, môi trường thông thoáng, virus Corona (2019-nCoV) sẽ yếu đi và giảm khả năng lây

bệnh. Nhưng nếu ở nhiệt độ thấp, độ ẩm cao, không thoáng khí, lạnh thì virus sẽ phát tán và lây lan rất nhanh vì đây là điều kiện thuận lợi cho chúng phát triển.

Đeo khẩu trang y tế khi đến chỗ đông người để tránh nhiễm bệnh do **VIRUS CORONA**

Thời gian ủ bệnh

Một người nhiễm virus Corona có thể xuất hiện các triệu chứng đầu tiên sau thời gian ủ bệnh khoảng 2-14 ngày, trung bình là 5 ngày. Trong thời gian ủ bệnh, virus vẫn có thể lây truyền gây nhiễm bệnh.

Triệu chứng

Ngày 1 đến ngày 3:

- Dấu hiệu giống bệnh cảm thông thường.
- Viêm họng nhẹ, không sốt, không mệt mỏi.
- Ăn uống và hoạt động bình thường.

Ngày 4:

- Cổ họng bắt đầu đau nhẹ, người lờ mờ.
- Bắt đầu khan tiếng.
- Nhiệt độ cơ thể tăng nhẹ.
- Đau đầu nhẹ, tiêu chảy nhẹ.
- Bắt đầu chán ăn.

Ngày 5:

- Đau họng nhiều hơn, khan tiếng nhiều hơn.
- Nhiệt độ cơ thể tăng nhẹ
- Cơ thể mệt mỏi, đau nhức các khớp xương.

Ngày 6:

- **Triệu chứng của virus Corona 2019** là bắt đầu sốt nhẹ.
- Ho có đàm hoặc ho khan không đàm.
- Đau họng nhiều hơn, đau khi nuốt nước bọt, khi ăn hoặc nói.
- Cơ thể mệt mỏi, buồn nôn.
- Tiêu chảy, có thể nôn ói.
- Lưng hoặc ngón tay đau nhức.

Ngày 7:

- Sốt cao dưới 38°.
- Ho nhiều hơn, đàm nhiều hơn.
- Toàn thân đau nhức.
- Khó thở.
- Tiêu chảy và nôn ói nhiều hơn.

Ngày 8:

- Sốt khoảng trên dưới 38°.
- Khó thở, hơi thở khò khè, nặng lồng ngực.
- Ho liên tục, đàm nhiều, tắt tiếng.
- Đau khớp xương, đau đầu, đau lưng.

Ngày 9:

- Các tình trạng như sốt, ho, khó thở, nặng lồng ngực... trở nên nặng nề hơn.

2. Biểu hiện Covid-19

- **Sốt:** Sốt là dấu hiệu nhận biết corona đầu tiên. Hầu hết trẻ em và người lớn sẽ được xác định là sốt khi nhiệt độ vượt mức 38°C. Các chuyên gia khuyến cáo, bệnh nhân không nên dựa vào nhiệt độ đo buổi sáng vì sốt do virus thường khiến thân nhiệt tăng vào cuối buổi chiều và đầu buổi tối.
- **Ho khan:** Ho là một triệu chứng Covid 19 sớm và phổ biến nhất. Ho do Covid 19 gây ra sẽ không thể điều trị dứt điểm khi uống thuốc ho thông thường.
- **Mệt mỏi:** Mệt mỏi, kiệt sức, đau nhức cơ thể là biểu hiện Covid 19 sớm. Nghiên cứu của WHO cho thấy, khoảng 40% trong số gần 6.000 người mắc bệnh trải qua giai đoạn mệt mỏi. Trạng thái này thậm chí còn kéo dài ngay sau khi Covid 19 kết thúc một vài tuần.
- Sau thời gian ủ bệnh (trong khoảng từ 2 đến 14 ngày), các triệu chứng nhiễm Covid 19 bắt đầu xuất hiện như ho khan và sốt nhẹ. Sốt được xác định nghi ngờ Covid 19 là từ 38,1°C – 39°C hay 100,5°F – 102,1°F, thường kèm theo giảm chức năng vị giác và khứu giác.
- Một người nhiễm **virus Corona** có thể xuất hiện các triệu chứng sau thời gian ủ bệnh kéo dài từ 2-14 ngày, trung bình là 5 ngày. Trong thời gian ủ bệnh, virus vẫn có thể lây bệnh cho người khác.

Thời gian cách ly Covid-19 hiện nay là bao nhiêu ngày?

Theo hướng dẫn tại Mục VII Hướng dẫn ban hành kèm theo [Quyết định 250/QĐ-BYT năm 2022](#) thì thời gian cách ly Covid-19 hiện nay đối với người bệnh COVID-19 không triệu chứng hoặc triệu chứng nhẹ đủ điều kiện cách ly, điều trị tại nhà theo quy định sẽ được dỡ bỏ cách ly, điều trị tại nhà khi:

- Thời gian cách ly, điều trị đủ 7 ngày và kết quả xét nghiệm nhanh kháng nguyên âm tính vì rút SARS-CoV-2 do NVYT thực hiện hoặc người bệnh tự thực hiện dưới sự giám sát của NVYT bằng ít nhất một trong các hình thức trực tiếp hoặc gián tiếp qua các phương tiện từ xa.
- Trong trường hợp sau 7 ngày kết quả xét nghiệm còn dương tính thì tiếp tục cách ly đủ 10 ngày đối với người đã tiêm đủ liều vắc xin theo quy định; và 14 ngày đối với người chưa tiêm đủ liều vắc xin theo quy định.

Thuốc điều trị Covid-19 được dùng thế nào?

Bộ Y tế đã có hướng dẫn 02 loại thuốc điều trị COVID-19 là Remdesivir và Molnupiravir tại [Quyết định 437/QĐ-BYT](#) ngày 27/02/2022 như sau:

Đối với thuốc Remdesivir

Thuốc Remdesivir chỉ định sử dụng đối với các trường hợp sau:

- Người bệnh nội trú, mức độ nhẹ và có ít nhất một yếu tố nguy cơ tiến triển nặng; mức độ trung bình và nặng, khởi phát bệnh chưa quá 10 ngày có suy hô hấp phải thở oxy, thở HFNC, thở máy không xâm nhập
- Không phối hợp với corticoid (ưu tiên dexamethason).
- Với các trường hợp đã được điều trị bằng remdesivir trước khi thở máy xâm nhập hoặc ECMO thì có thể tiếp tục dùng remdesivir cho đủ liệu trình.

Đồng thời, chống chỉ định với:

- Người có tiền sử quá mẫn với bất kỳ thành phần nào trong công thức thuốc.
- Người bệnh có men gan ALT tăng trên 5 lần giới hạn trên của khoảng giá trị bình thường

(Theo hướng dẫn trước đây, trẻ em < 12 tuổi thuộc nhóm chống chỉ định sử dụng thuốc Remdesivir).

Lưu ý:

- Trẻ em < 12 tuổi thực hiện theo hướng dẫn chẩn đoán, điều trị COVID-19 ở trẻ em.
- Phụ nữ có thai và nuôi con bằng sữa mẹ: Chưa có dữ liệu đầy đủ. Khuyến cáo trừ trường hợp lợi ích vượt trội so với nguy cơ.
- Theo dõi người bệnh trong thời gian truyền và trong vòng 1h sau truyền để phát hiện và xử trí kịp thời phản vệ và các phản ứng tiêm truyền (nếu có).
- Theo dõi tăng men gan trong quá trình sử dụng thuốc. Ngưng sử dụng thuốc nếu ALT tăng trên 5 lần giới hạn trên bình thường trong quá trình điều trị.
- Chưa có đủ thông tin khuyến cáo sử dụng thuốc cho người bệnh có mức lọc cầu thận ước tính eGFR < 30mL/phút).
- Thông tin chi tiết thêm về thuốc thực hiện theo tờ hướng dẫn sử dụng thuốc.

Thời gian điều trị: 5 ngày, nếu không cải thiện về lâm sàng có thể điều trị thêm 5 ngày tiếp.

Đối với thuốc Molnupiravir

Thuốc Molnupiravir chỉ định sử dụng đối với các trường hợp sau:

- Dùng cho bệnh nhân COVID-19 người lớn từ 18 tuổi trở lên mức độ nhẹ đến trung bình và có ít nhất một yếu tố nguy cơ làm bệnh tiến triển nặng.
 - Thuốc sử dụng trong vòng 5 ngày kể từ khi khởi phát các triệu chứng hoặc có kết quả xét nghiệm dương tính. Bệnh nhân cần nhập viện đã được khởi trị molnupiravir trước đó có thể tiếp tục sử dụng thuốc để hoàn thành phác đồ điều trị 5 ngày tùy theo quyết định của bác sĩ điều trị.
- Chống chỉ định với người quá mẫn với molnupiravir hay bất kỳ thành phần nào của thuốc.

Lưu ý:

- Không khuyến cáo sử dụng cho phụ nữ có thai, phụ nữ cho con bú, trẻ em dưới 18 tuổi do quan ngại nguy cơ độc tính trên thai nhi, trên xương, sụn của thuốc.
- Phụ nữ có khả năng mang thai, phụ nữ trong độ tuổi sinh sản nên sử dụng biện pháp tránh thai phù hợp và có hiệu quả trong quá trình điều trị và trong vòng 04 ngày sau khi sử dụng liều molnupiravir cuối cùng.
- Phụ nữ cho con bú: không khuyến cáo cho con bú trong thời gian điều trị và trong vòng 04 ngày sau khi sử dụng liều molnupiravir cuối cùng.
- Đối với nam giới trong độ tuổi sinh sản sử dụng biện pháp tránh thai phù hợp và hiệu quả trong thời gian điều trị và ít nhất 3 tháng sau liều molnupiravir cuối cùng.
- Thông tin chi tiết về thuốc thực hiện theo tờ hướng dẫn sử dụng thuốc được Bộ Y tế phê duyệt.

Thời gian điều trị: 5 ngày

Liều dùng: 800 mg/lần, uống x 2 lần/ngày.

o